

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 00

F: 01 369 66 09

E: gp.mf@gov.si

Številka: 007 – 304/2011
Ljubljana, 30. november 2016
EVA 2004-1611-0012
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o računovodstvu – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Sklepi so v prilogi.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Milena Bremšak, v.d. generalne direktorice Vesna Milanovič, sekretarka
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica Marija Janc, državna sekretarka mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka Milena Bremšak, v.d. generalne direktorice Vesna Milanovič, sekretarka
5. Kratek povzetek gradiva:
Zakon o računovodstvu je krovni zakon, ki ureja področje javnega računovodstva, računovodenje ter pripravo letnih poročil za uporabnike proračuna države in občin, sklade socialnega zavarovanja ter druge osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračuna ter pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi Zakona o gospodarskih družbah, Zakona o gospodarskih javnih službah ter Zakona o društvih. Pravne osebe zasebnega prava napotuje na uporabo Slovenskih računovodskih standardov (SRS), ki jih uporabljajo že sedaj, samo da je v zakonu sedaj bolj jasno opredeljeno. Bistvena novost v predlogu novega Zakona o računovodstvu je uvedba načela nastanka poslovnega dogodka pri vodenju poslovnih knjig tudi za blagajne javnega financiranja ter javne sklade, ki sedaj uporabljajo načelo denarnega toka, kot temeljno načelo pri vodenju poslovnih knjig in pripravi letnega poročila. To načelo se bo še vedno uporabljalo za poročanje oziroma pripravi zaključnega računa proračuna blagajn javnega financiranja ter pri javnih skladih, v računovodstvu pa se torej uvaja načelo nastanka poslovnega dogodka. Predvideno je prehodno obdobje, saj je uvedba načela nastanka poslovnega dogodka povezana tudi z morebitno uvedbo EPSAS – evropskih računovodskih standardov javnega sektorja, ki se pripravljajo v okviru EUROSTAT (Working Group EPSAS) in katerih uvedba je predvidena, v posamezne države članice, do leta 2025. Poleg te bistvene novosti so v zakonu nekoliko spremenjeni roki oddaje letnega poročila na AJPES pri blagajni javnega financiranja; državnem proračunu ter občinskih proračunih, ki oddajajo letno poročilo na AJPES. V predlogu zakona so dopolnjene tudi določbe pri vrednotenju posameznih ekonomskih kategorij, ki so usklajene s SRS. V zakonu so nekoliko posodobljeni termini, saj se zakon od njegovega sprejema v letu 1999 ni spreminjal. V zakonu je določen tudi prekrškovni organ; UNP in AJPES.
6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
Namenska sredstva EU, ESRR				
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

.

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gre za postopek, pri katerem sodelovanje javnosti ni potrebno.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: .....

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,

– niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano .....

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

mag. Mateja VRANIČAR ERMAN
ministrica za finance

PRILOGE:

- predlog sklepa Vlade RS
- predlog Zakona o računovodstvu z obrazložitvijo

Številka: 007 -304/2011
Datum: 30. 11. 2016

Na podlagi 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ....seji dne....sprejela naslednji

S K L E P

(1) Vlada Republike Slovenije je sprejela besedilo predloga Zakona o računovodstvu (EVA 2004-1611-0012) in ga posreduje Državnemu Zboru Republike Slovenije v sprejem.

mag. Lilijana KOZLOVIČ
GENERALNA SEKRETARKA VLADE

Zakon o računovodstvu**redni postopek****I. UVOD****1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona**

Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu: ZR) ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in pravne osebe javnega in zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona o gospodarskih družbah, zakona o gospodarskih javnih službah in zakona o društvih. ZR je bil sprejet v letu 1999, uporablja pa se od 1. januarja leta 2000 dalje. V času od leta 2000 do danes se je računovodski sistem, skupaj s celotnim sistemom javnih financ, nadalje razvijal in dopolnjeval, zakon pa še ni bil spremenjen do danes.

Priprava novega ZR zato poteka sočasno s pripravo novega Zakona o javnih financah.

ZR v 3. členu predvideva, da se poleg določb zakona in podzakonskih predpisov za vodenje poslovnih knjig in pripravo letnega poročila uporabljajo tudi Slovenski računovodski standardi (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo, na podlagi predhodnega soglasja ministra za finance in ministra za gospodarstvo. To pomeni, da računovodski predpisi, ki urejajo področje javnega sektorja niso v nasprotju s predpisi, ki urejajo področje zasebnega prava, ampak se medsebojno dopolnjujejo. SRS določajo strokovna pravila računovodenja. SRS so izvorna združitev domače računovodske teorije z mednarodnimi zahtevami, zlasti mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in direktivami Evropske unije. SRS temeljijo na zakonu o gospodarskih družbah in so torej pravila stroke, ki zakonsko določena temeljna pravila in zahteve računovodstva podrobneje razčlenjujejo, pojasnjujejo in določajo načine njihove uporabe. Zakon o gospodarskih družbah pa ureja samo področje delovanja zasebnega sektorja s področja gospodarstva, ne pa tudi javnega sektorja in zasebnega sektorja s področja negospodarstva. Zato je ZR za urejanje področja računovodstva javnega sektorja nujno potreben, saj ne veljajo enaka pravila za zasebni sektor, kjer je glavni cilj doseči čim večje dobičke, medtem ko je za javni sektor najpomembnejše zadovoljevanje javnih potreb. Na podlagi sprememb MSRP so se spremenili tudi SRS, saj prevzemajo skoraj vse določbe iz teh mednarodnih standardov.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Cilji, ki smo jih pri pripravi zakona zasledovali so naslednji:

- natančna opredelitev, ZA KOGA zakon velja, s tem smo pripomogli k večji razumljivosti,
- uvedba računovodskega načela nastanka poslovnega dogodka tudi za blagajne javnega financiranja ter javne sklade,

- nadgraditev in dopolnitev določb, ki so za vodenje poslovnih knjig in pripravo letnih poročil že določena v predlogu ZJF,
- v čim večji meri uskladitev z določbami SRS, predvsem pri vrednotenju posameznih ekonomskih kategorij,
- omogočiti pravno podlago za izvedbo popisa pri pravnih osebah javnega prava
- omogočiti pravno podlago za lažje in bolj kakovostno usklajevanje terjatev in obveznosti,
- določiti globe in prekrškovni organ,
- sočasna uveljavitev in uporaba ZR in ZJF.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

a) Velika Britanija

Z glavnimi reformami nacionalnih zdravstvenih storitev v Veliki Britaniji v zgodnjih osemdesetih se je oblikoval notranji trg in ustanovljale so se bolnišnice kot navidezno samostojna podjetja z računovodstvom na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka. V tistem času je bil princip še sporen za centralno državno raven in šele na začetku 90-ih let so se dogovorili, da iz računovodenja na podlagi načela denarnega toka (plačane realizacije) preidejo na načelo nastanka poslovnega dogodka (fakturirane realizacije). Sir Andrew Likierman, ki je v Veliki Britaniji vodil prehod centralnega državnega računovodstva na računovodenje po načelu nastanka poslovnega dogodka je leta 2000 dejal, da bo celotna analiza možna šele tedaj, ko se bodo novi sistemi uporabljali že nekaj let. V poročilu Odbora za javni sektor Mednarodne zveze računovodij o reformah v Franciji so zaključili naslednje: » Prehod na računovodenje po načelu nastanka poslovnega dogodka je dolgoročen projekt. Narodne in mednarodne izkušnje pričajo, da je za spremembo računovodskega sistema in izvajanje potrebnih reform potrebno od 8 do 10 let.« Po izkušnjah Velike Britanije je za uveljavljanje koristi potrebno celo dlje časa. ACCA, Združenje zapriseženih računovodij, je financiralo nekaj raziskav na to temo. Ugotovili so, da je malo dokazov o tem, da bi na široko dodatne podatke uporabljali pri odločanju. Morda je krivo nerazumevanje le-teh.

Državni revizijski urad Velike Britanije je pričel z usposabljanjem računovodij že v poznih 70-ih letih. Število strokovno usposobljenih računovodij se je na centralni državni ravni v letih od 1989 do leta 2003 povečalo za skoraj štirikrat (s 600 na 2200). To je obdobje uvajanja računovodstva na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka. Proti koncu leta 2003 so najavili nadaljnja prizadevanja za izboljšanje kakovosti finančnih strokovnih znanj pri višjih članih uprave na ministrstvih. Objavili so, da ima samo 20% ministrstev finančnega direktorja, ki je strokovno usposobljen računovodja. Sprejeli so odločitev, da bo v bodoče vsako ministrstvo imelo strokovno usposobljenega računovodjo in bo član najvišjega upravnega organa.

Prednosti računovodenja na podlagi načela nastanka poslovnih dogodkov:

- podaja bolj izčrpne finančne podatke, ki so osredotočeni na dosežke (outputs) bolj kot na vložke (inputs),
- omogoča boljše upravljanje s sredstvi,

- ponuja izkaz vseh stroškov državnih služb (vendar pa je kalkuliranje stroškov zdravstvenih storitev v Veliki Britaniji še vedno v povojih in neusklajeno že več kot 10 let tudi po uvedbi računovodstva po novem principu),
- stroški dolgoročnih sredstev se porazdelijo skozi njihovo življensko dobo (amortizacija) in spodbuja se upravljanje z dolgoročnimi sredstvi, in podobno.

Slabosti računovodenja na podlagi načela nastanka poslovnih dogodkov:

- poglobitna slabost prehoda na nov način računovodenja je povezana z velikimi stroški (postavljanje novih računovodskih sistemov, IT nadgraditve, usposabljanje obstoječih računovodskih kadrov in novi kadri, prepoznavanje in vrednotenje sredstev (cenitve), razvoj računovodske strategije, ipd.) Mnogi od teh stroškov so stalni in ne enkratni;
- računovodenje na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka je veliko bolj zapleteno kot računovodenje na podlagi plačil,
- sistem je zasnovan predvsem za merjenje dobička, ki je v veliki meri brez pomena za javni sektor, ki je zasnovan predvsem zasledovanju in uresničevanju javnih potreb, presežki so bolj redki,
- vzdrževanje javnih sredstev je pomembnejše kot posredovanje podatkov o njihovi vrednosti (v Veliki Britaniji so zaostanki pri vzdrževanju v zdravstvenih službah znašali skoraj 10 % njihovega proračuna v letu 2000, vendar to ni bilo opredeljeno v poročilih na podlagi upoštevanja načela nastanka poslovnega dogodka,
- v Veliki Britaniji nadalje ugotavljajo, da kljub prehodu na novo računovodenje ni zagotovil ustreznih sistemov za kalkuliranje stroškov, kalkuliranje stroškov je treba izboljšati,
- zaradi zapletenosti računovodstva na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka obstaja bojazen, da pride do izgube finančnega nadzora,
- zmanjšanje proračunskega nadzora (v Veliki Britaniji javna poraba presega proračunska sredstva v skoraj vsakem petem ministrstvu in parlament je za nadzor javne porabe ohranil tudi evidentiranje poslovnih dogodkov po načelu plačil (plačane realizacije)).

Državni revizijski urad Velike Britanije je izdal poročilo z naslovom »Upravljanje virov za zagotavljanje boljših javnih storitev« v katerem med drugim ugotavlja, da se skoraj tri četrtine ministrstev in agencij v svojih organizacijah ni posluževala računovodskih podatkov na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka, da bi izboljšala upravljanje virov. Vendar Urad meni, da je v večini primerov še prekmalu, da bi lahko opredelili kakšne oprijemljive koristi od boljšega upravljanja virov, v smislu prispevka k boljšim javnim storitvam zaradi njegove večje učinkovitosti. V poročilu Urada je tudi ugotovitev, da okoli polovica pregledanih ministrstev in agencij meni, da je nastali obseg administrativnih del zaradi ureditve virov in priprave proračuna na podlagi nastanka poslovnih dogodkov v manjših organizacijah nesorazmeren z njihovo velikostjo. Napredek pri izboljšanju upravljanja virov je v nekaterih ministrstvih omejen s premalo zmogljivimi sistemi informacijske tehnologije in pomanjkljivim finančnim strokovnim znanjem. Okoli 16 ministrstev (35%) se še vedno v glavnem opira na podatke o upravljanju, osnovane na plačilih. Priprava finančnih izkazov na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka je ločeno dejanje, ki se ga izvede enkrat letno, da se izpolnijo zahteve zunanjega poročanja.

b) Švedska

Ureditev državnega sektorja na Švedskem je skoraj enkratna v svetu, vendar se temu modelu sedaj približujejo tudi druge države, predvsem Velika Britanija. Javna sfera je sestavljena iz države ter iz lokalnih in regionalnih svetov. Velik del javnih dejavnosti, kot so osnovno in srednješolsko izobraževanje, zdravstvo, lokalne ceste in promet, itd., upravljajo skupnosti, ki so ločeni pravni subjekti.

Davke za financiranje teh dejavnosti pobira Nacionalni davčni odbor, a se načeloma ne prikažejo v državnem proračunu. Država je odgovorna za visoko šolstvo, izvrševanje zakonodaje, obrambo in druga tradicionalna področja. Najbolj očitna značilnost švedskega modela je, da je vlada sestavljena iz kabineta (vse odločitve sprejemajo skupaj vsi ministri, ki jim predseduje premier) in trinajstih ministrstev, ki niso velika. To je telo, ki oblikuje politiko, dejanske dejavnosti pa izvaja veliko neodvisnih agencij in organov. Ko parlament odobri državni proračun, dobi vlada na razpolago vsa odobrena proračunska sredstva. Sredstva in odgovornost pa potem prenese na svoje agencije. Vse računovodenje poteka na ravni agencij. Pri tem se ministrstva obravnavajo kot ločene agencije. Novi odlok o računovodenju iz leta 1994 je poenotil pravila računovodenja za državni sektor, vendar pravila oz. načela računovodenja v lokalnih in regionalnih skupnosti niso obvezna. Pravila so obvezna za vse agencije v primeru, ko to ustreza za vladne dejavnosti.

Agencije pripravijo letno poročilo, ki je sestavljeno iz:

- a) bilance poslovanja: v njej so zajeti prihodki, odobrenih proračunskih sredstev, ki se evidentirajo, ko agencija uporabi svoje pravice do porabe sredstev iz državnega proračuna. Do »poravnave z odobrenimi sredstvi« pride, ko nastanejo izdatki, ki jih je treba pokriti iz državnega proračuna. Ponavadi je to tedaj, ko se prejme račun, ne glede na datum plačila računa. Rezultat transakcije je prihodek iz odobrenih sredstev (v dobro) in terjatev do vlade (v breme). Terjatev je poravnana, ko se denar iz vladnega računa (dnevno ali mesečno) prenese na račun agencije. Še ena posebna značilnost bilance poslovanja so oddelki za »pobiranje davkov in stroškov pravnega svetovanja«, ki niso na voljo agenciji in pa »prenosi«. S prenosi so mišljena sredstva, ki se iz državnega proračuna plačajo posameznikom ali organizacijam. V tem primeru deluje agencija kot »prenosnik« sredstev v državni proračun ali iz njega (npr. davkov od dohodka ali pokojnin) in ne opravlja lastnih poslov.
- b) bilanca stanja: se od podjetij razlikuje predvsem po oddelkih »poravnave z vlado« in »kapitalu agencije«, ki ustreza lastniškemu kapitalu v zasebnih podjetjih, vendar ima drugačen pomen. Naložbe se vedno vrednotijo po nabavni vrednosti in enakomernim časovnim amortiziranjem, če gre za osnovna sredstva.
- c) finančno poročilo o virih in porabi sredstev: tu so združeni podatki zgornjih dveh izkazov in vsebuje do pet oddelkov: posli in naložbe, posojila, pobiranje davkov in prenosi.
- d) poročilo o odobrenih sredstvih: je v bistvu specifikacija postavke »poravnava z vlado«, ki je prikazana v bilanci stanja. Tu so predvsem prikazani izdatki v primerjavi z odobrenimi sredstvi in predvidenimi prihodki iz državnega proračuna.

e) poročilo o rezultatih dejavnosti:

je najpomembnejši del letnega poročila. V njem agencija upraviči svoje najpomembnejše vrste »produkcije« s stroški na enoto, kakovostjo in merljivimi učinki. Upošteva in razlaga se tudi razvoj stroškov za vsako vejo dejavnosti. Te informacije se pridobijo od upravnega računovodstva agencije, kjer notranji poslovni dogodki odražajo razporeditev stroškov in prihodkov po različnih predmetih znotraj agencije. Pridobijo se z uporabo predmetnih oznak v različnih strukturah (organizacijske enote, vrsta dejavnosti, projekt, ipd.), pripisanih kontom, v skladu z potrebami agencije.

Letno poročilo, vključno z vsemi naštetimi poročili, se pošlje na pristojno ministrstvo, pregleda pa ga Državni urad za revizijo, ki za vsako agencijo pripravi revizijsko poročilo. Pripravi pa tudi poročilo o splošnem standardu računovodenja v celotni državi.

Računovodenje na državni (centralni) ravni

Računovodske informacije je potrebno poslati po elektronski pošti Švedskemu državnemu uradu za revizijo, ki je odgovoren tudi za zbirne računovodske izkaze države. Agencije uradu poročajo enkrat mesečno, ob polletju in na koncu leta pa je potrebno poslati uradu tudi bilanco stanja in bilanco poslovanja agencije.

Na Švedskem se je v zadnjih letih torej računovodski sistem precej izboljšal in dograjeval. Vsega pa še vedno niso uspeli doreči. Na primer v bilanci stanja še vedno nimajo zajeti vseh osnovnih sredstev, ki bi se morala vključiti v bilanco stanja. Gre za umetniška dela, zgodovinske spomenike, ipd., kjer imajo težave v vrednotenju le-teh. Še vedno tudi razpravljajo o tem, ali bi bilo potrebno obrambni material (sredstva vojske) knjižiti kot sredstva ali ga neposredno odpisati.

Eden od negativnih vidikov uvedbe novih računovodskih načel pa je ta, da je postal računovodski sistem precej zapleten. Informacije se črpajo predvsem iz finančnega računovodstva, nadalje je potrebno razviti upravljalno računovodstvo.

c) Zvezna Republika Nemčija

Ustava zahteva, da letne proračunske bilance vsebujejo tako prihodke in odhodke kot tudi sredstva (premoženje) in obveznosti. Ko je bila Ustava leta 1969 dopolnjena s tem določilom je bilo mišljeno, da bo državni računovodski sistem temeljil na prilagojenem računovodenju na podlagi načela plačane realizacije (denarni tok).

Vse pridobivanje in razdeljevanje sredstev se knjiži ločeno za vsako finančno leto, in sicer za tisto leto, ko je nastalo. Pridobivanje in razdeljevanje sredstev se v bilanci knjiži kronološko in v skladu s postopki, določenimi v proračunu ali kje drugje. Minister za finance lahko določi, da se vodijo računi o prevzetih obveznostih in prehodno nezaračunanem denarju. Vsako knjiženje mora biti podprto z ustrežno listinsko dokumentacijo.

Na zvezni ravni so zahtevani dodatni povzetki podatkov, med drugim tudi o presežni in zunajproračunski porabi sredstev, namenskih skladih in rezervah, posrednih zveznih izvršnih

organih, prihodki od prodaje premoženja, ki ni bila predvidena v proračunu in bilanca premoženja (bilanca z določenimi sredstvi in obveznostmi).

Zvezni subjekti, ki uporabljajo pravila poslovnega knjigovodstva (tisti, ki letne bilance in poročila pripravljajo na podlagi standardov dvostavnega knjigovodstva), so lahko izvzeti iz zahtev poročanja, ki jih določa Zvezno ministrstvo za finance, vendar morajo pri pripravi računov čimbolj slediti standardom zveznih ministrstev.

d) Francija

Sistemeski zakon o proračunu razlikuje med proračunskim računovodstvom (za prihodke in odhodke) in splošnim računovodstvom za vse finančne transakcije (27. člen). Vsa finančna poročila morajo biti pravilna in točna in morajo odražati dejansko stanje državnih bilanc in finančno situacijo. Proračunsko računovodstvo vključuje dodatno obdobje 20 dni po koncu leta za prejem prihodkov ali opravljanje plačil (28. člen). Novost Sistemeskega zakona o proračunu je, da uvaja upoštevanje nastanka poslovnega dogodka pri računovodstvu državnih transakcij (30. člen). Računovodenja na podlagi nastanka poslovnih dogodkov ni treba uvesti za dejavnosti, ki jih ureja Sistemeski zakon o financiranju socialnega zavarovanja. Še zlasti ni zakonske obveznosti za evidentiranje prihodnjih obveznosti javnih pokojninskih shem. Nova računovodska podlaga mora biti enaka računovodstvu v javnem sektorju, z izjemo specifičnosti, ki so značilne za državo. Računovodske standarde mora oblikovati odbor, ki ga sestavljajo računovodski strokovnjaki iz javnega in zasebnega sektorja, potem ko jih pregledajo parlamentarni odbori (30. člen). Ta zahteva je bila izpolnjena leta 2004 z izdajo novih računovodskih standardov, ki temeljijo na 13. načelih, ki se jih uporablja v zasebnem sektorju.

Uredba o javnem računovodstvu velja za temeljni pravni dokument. Uredba določa, da so ministri glavni odredbodajalci, ki so odgovorni za izvrševanje prihodkov in odhodkov (na stopnjah pred plačili). Uredba določa splošna pravila za javno računovodstvo države in nacionalnih javnih ustanov. Določeno je načelo nezdržljivosti funkcij odredbodajalca in revizorjev. Javni računovodje morajo videti dvostavno računovodstvo, ki temelji na kontnem načrtu, ki ga je izdalo Ministrstvo za gospodarstvo, finance in industrijo. Ta uredba še ne omenja računovodenja na načelu nastanka poslovnega dogodka.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Z uveljavitvijo tega zakona ne bodo nastale finančne posledice, ki bi jih povzročila uvedba zakona.

5. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

/

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost pri pripravi zakona ni sodelovala.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance,

Marija Janc, državna sekretarka na Ministrstvu za finance

mag. Miranda Groff-Ferjančič, državna sekretarka na Ministrstvu za finance

Milena Bremšak, v.d. generalne direktorice, na Ministrstvu za finance

Vesna Milanovič, sekretarka na Ministrstvu za finance

ZAKON O RAČUNOVODSTVU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem zakonom se urejajo vodenje poslovnih knjig ter izdelava letnih poročil za blagajne javnega financiranja, uporabnike proračunov in za druge pravne osebe javnega prava.

(2) Pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja gospodarske javne službe ali zakona, ki ureja društva, vodijo poslovne knjige ter pripravljajo letna poročila v skladu s tem zakonom.

2. člen

Posamezni izrazi v tem zakonu pomenijo:

- a) »blagajne javnega financiranja« so državni proračun, občinski proračuni ter pokojninska (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ) in zdravstvena blagajna (v nadaljnjem besedilu ZZZS),
- b) »uporabniki proračunov« so uporabniki državnega proračuna in uporabniki občinskega proračuna,
- c) »uporabniki državnega proračuna« so neposredni in posredni uporabniki proračuna, katerih ustanoviteljica je država,
- d) »uporabniki občinskega proračuna« so posredni uporabniki proračuna, katerih ustanoviteljica je občina,
- e) »nosilci nalog občine« so občinski organi, občinska uprava oziroma skupna občinska uprava in ožji deli občin,
- f) »neposredni uporabniki« so državni organi, kot so določeni v zakonu, ki ureja javne finance,
- g) »posredni uporabniki državnega oziroma občinskega proračuna« so javni skladi, javne agencije in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je država oziroma občina
- h) »pravne osebe javnega prava« so država, občine, ZPIZ, ZZZS, ter posredni uporabniki proračunov ter druge osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračunov,
- i) »uporabniki enotnega kontnega načrta« so pravne osebe javnega prava,
- j) »prihodki in odhodki« so vsi prihodki in odhodki izkazani po načelu nastanka poslovnega dogodka,
- k) »prejemki in izdatki« so vsi prilivi in odlivi po načelu denarnega toka.

3. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava vodijo poslovne knjige ter pripravljajo letna poročila v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava vodijo poslovne knjige ter izdelujejo letna poročila tudi v skladu Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljnjem besedilu: SRS), če v tem zakonu oziroma predpisih, izdanih na njegovi podlagi, ni določeno drugače. Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava kot primer dobre računovodske prakse uporabljajo tudi pravila skrbnega računovodenja (v nadaljnjem besedilu: PSR).

(2) Pravne osebe zasebnega prava, pri vodenju poslovnih knjig ter pripravi letnih poročil upoštevajo SRS, ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

II. KNJIGOVODSKE LISTINE IN POSLOVNE KNJIGE

4. člen

(1) Odgovorna oseba neposrednega uporabnika in pravne osebe javnega prava ali od njih pooblaščen oseba, so odgovorni za sestavljanje knjigovodskih listin ter za zagotavljanje resničnosti in verodostojnosti knjigovodskih listin.

2) Knjigovodske listine so v posebni obliki sestavljeni zapisi o poslovnih dogodkih, ki spreminjajo sredstva, obveznosti do njihovih virov, prihodke in odhodke. Uporabljajo se za zapisovanje poslovnih dogodkov ter prenos knjigovodskih podatkov. Knjigovodske listine so lahko tudi v obliki elektronskih zapisov.

5. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava z internim aktom podrobneje določijo način sestavljanja knjigovodskih listin, vrste knjigovodskih listin, odgovornost za sestavo, gibanje in nadzor oziroma kontrolo nad knjigovodskimi listinami, elektronsko poslovanje ter hranjenje knjigovodskih listin v skladu s tem zakonom in PSR.

6. člen

(1) Poslovne knjige so javne listine.

(2) Poslovne knjige so glavna knjiga in pomožne knjige.

(3) Poslovne knjige se vodijo v slovenskem jeziku in v eurih.

(4) Poslovne knjige se vodijo za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

7. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava vodijo glavno knjigo in pomožne knjige.

(2) Pomožne knjige so analitične evidence in druge pomožne knjige, ki dopolnjujejo konte glavne knjige.

(3) Vodenje glavne knjige je obvezno, vodenje pomožnih knjig pa samo, če verodostojni podatki niso zagotovljeni drugače.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se obvezno vodijo naslednje pomožne knjige: blagajniški dnevnik, register (knjiga) neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter knjiga terjatev do kupcev in knjiga obveznosti do dobaviteljev.

8. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava vodijo glavno knjigo po načelu dvostavnega knjigovodstva.

(2) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava vrednost poslovnih dogodkov knjižijo v polni višini oziroma v bruto znesku in jih ne smejo medsebojno poračunavati.

9. člen

Za pripravo letnega poročila državnega proračuna neposredni uporabniki pripravijo podatke iz poslovnih knjig, ki so zajeti v bruto bilanci.

(2) Občina vodi poslovne knjige in pripravlja letno poročilo za občinski proračun. Za posamezne nosilce nalog občine se podatki o sredstvih, obveznostih do virov sredstev, prihodkih oziroma prejemkih ter odhodkih oziroma izdatkih zagotavljajo ločeno, po posameznih stroškovnih mestih.

10. člen

(1) V poslovnih knjigah in poročilih se mora zagotavljati spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja ločeno za sredstva pridobljena za opravljanje javne službe, ki so sredstva javnih financ in druga sredstva za opravljanje javne službe, od sredstev pridobljenih iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

(2) Poslovne knjige morajo zagotavljati ločene podatke za ocenjevanje namenskosti, gospodarnosti in učinkovitejše porabe vseh sredstev iz prejšnjega odstavka.

11. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava pri vodenju poslovnih knjig uporabljajo enotni kontni načrt, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Pravne osebe zasebnega prava pri vodenju poslovnih knjig uporabljajo enotni kontni okvir, ki ga predpiše Slovenski inštitut za revizijo.

12. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava v zunaj bilančnih razvidih izkazujejo postavke, ki obravnavajo poslovne dogodke, ki trenutno ne vplivajo na postavke v bilanci stanja ali izkazu prihodkov in odhodkov, vendar so pomembni za ocenjevanje uporabljanja tujih sredstev, za morebitne prihodnje obveznosti, nadziranje postopkov poslovanja in za informiranje.

III. PRIHODKI IN ODHODKI TER PREJEMKI IN IZDATKI

13. člen

(1) Prihodki in odhodki se razčlenjujejo v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ter SRS, prejemki in izdatki pa v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(2) Merjenje in razčlenjevanje prihodkov in odhodkov ter prejemkov in izdatkov uporabnikov enotnega kontnega načrta predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Prihodki in odhodki uporabnikov enotnega kontnega načrta se v poslovnih knjigah priznavajo v skladu z računovodskim načelom nastanka poslovnega dogodka.

(4) Prejemki in izdatki uporabnikov enotnega kontnega načrta, se za pripravo zaključnih računov državnega in občinskih proračunov ter finančnih načrtov ZPIZ in ZZS po zakonu, ki ureja javne finance, ter za evidenčno knjiženje pri posrednih uporabnikih proračunov, merijo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka.

14. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava izkazujejo prihodke po vrstah in namenih ločeno po prihodkih iz naslova opravljanja javne službe, iz naslova prodaje proizvodov oziroma iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

15. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava izkazujejo odhodke po vrstah in namenih ločeno po odhodkih iz naslova opravljanja javne službe, iz naslova prodaje proizvodov oziroma iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

16. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava ne smejo oblikovati rezervacij za postavke, ki jih financira ustanovitelj ali financer v breme sredstev javnih financ.

IV. UGOTAVLJANJE IZIDA POSLOVANJA

17. člen

(1) Pravne osebe javnega prava ugotavljajo presežek prihodkov nad odhodki (v nadaljnjem besedilu: presežek) oziroma presežek odhodkov nad prihodki (v nadaljnjem besedilu: primanjkljaj) v izidu poslovanja.

(2) Presežek se razporeja v skladu z zakonom, ki je podlaga za ustanovitev pravne osebe javnega prava.

(3) Primanjkljaj se krije v skladu z zakonom, ki je podlaga za ustanovitev pravne osebe javnega prava.

V. LETNO POROČILO

18. člen

(1) Pravne osebe javnega prava sestavijo letno poročilo, ki je sestavljeno iz računovodskega poročila in poslovnega poročila.

(2) Pravne osebe javnega prava pripravijo letno poročilo za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

(3) Ob statusni spremembi ali prenehanju delovanja pravne osebe javnega prava oziroma v drugih primerih, določenih z zakonom, se sestavi zaključno poročilo in predloži pristojnim organom, najkasneje v dveh mesecih po zadevnem dogodku.

(4) Letno poročilo sprejme pristojni organ pravne osebe javnega prava oziroma ustanovitelja, ki je določen z zakonom ali aktom o ustanovitvi.

(5) Letno poročilo oziroma njegove sestavne dele podpiše odgovorna oseba pravne osebe javnega prava.

19. člen

(1) Računovodsko poročilo je sestavljeno iz računovodskih izkazov: bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov ter pojasnil k izkazom.

(2) Računovodski izkazi vsebujejo podatke tekočega obračunskega obdobja in preteklega obračunskega obdobja.

(3) Podrobnejšo vsebino, členitev in obliko računovodskega poročila za uporabnike enotnega kontnega načrta ter način priprave podatkov za računovodske izkaze iz prvega odstavka 40. člena tega zakona, predpiše minister, pristojen za finance.

20. člen

(1) Poslovno poročilo blagajn javnega financiranja in posrednih uporabnikov proračuna vsebuje splošno obrazložitev njihovega poslovanja za preteklo obračunsko leto.

(2) Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za državni proračun oziroma občinski proračun ter finančni načrt ZPIZ in ZZZS, ki je sestavni del zaključnega računa, je priloga k poslovnemu poročilu.

(3) Podrobnejšo vsebino, sestavo in način priprave poslovnega poročila za blagajne javnega financiranja in posredne uporabnike proračuna predpiše minister, pristojen za finance.

21. člen

(1) Pravne osebe javnega prava izkazujejo stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na dan 31. decembra v bilanci stanja.

(2) Pravne osebe javnega prava ugotavljajo prihodke, odhodke, presežek ali primanjkljaj v obdobju od 1. januarja do 31. decembra v izkazu prihodkov in odhodkov.

22. člen

(1) Podatki iz poslovnih knjig, bruto bilanc in bilance stanja neposrednih uporabnikov in pravnih oseb javnega prava so podlaga za pripravo premoženjske bilance, ki jo določa zakon, ki ureja javne finance.

(2) Premoženjska bilanca neposrednega uporabnika in pravne osebe javnega prava izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

VI. HRANJENJE KNJIGOVODSKIH LISTIN IN POSLOVNIH KNJIG

23. člen

(1) Knjigovodske listine in poslovne knjige se v papirni ali elektronski obliki hranijo v skladu s predpisi. Knjigovodske listine in poslovne knjige se hranijo najmanj:

trajno:

- letno poročilo (računovodski izkazi, pojasnila k izkazom, poslovno poročilo),
- končni obračuni plač zaposlenih (pogodbe o zaposlitvi, rekapitulacije plač po zaposlenih, podatki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje), plačilni listi za obdobja, za katera ni končnih obračunov plač,
- finančni in investicijski načrti,
- pogodbe za nabavo nepremičnin,
- pogodbe za nabavo oziroma druge ustrezne knjigovodske listine za ostala opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva do izločitve iz uporabe,
- odločbe upravnih in sodnih organov,
- revizijska poročila ter
- zapisniki o uničenju računovodske dokumentacije;

10 let:

- glavna knjiga,
- listine, ki dokazujejo davčne obveznosti in terjatve (prejeti in izdani računi s prilogami, obračuni davkov, obračuni potnih nalogov in podobno) ter
- pogodbe z dobavitelji in kupci;

5 let:

- knjigovodske listine, na podlagi katerih se knjiži (obračuni in temeljnice, ki niso povezani z davčnimi obveznostmi, blagajniški prejemki in izdatki, če so samo finančni dokumenti, morebitne davčne obveznosti iz teh naslovov so na dokumentu, ki dokazuje poslovni dogodek, izpiski stanja računov in podobno) ter
- pomožne knjige;

3 leta:

- knjigovodske listine plačilnega prometa (plačilni nalogi oziroma elektronsko plačevanje prek UJP net;

2 leti:

- pomožni obračuni in podobne knjigovodske listine (popisni listi, pomožni obračuni).

(2) Knjigovodske listine, na podlagi katerih se plačujejo obvezne dajatve, je treba hraniti v skladu s predpisi o obdavčenju.

VII. ZAČETNO VREDNOTENJE POSTAVK V POSLOVNIH KNJIGAH IN RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

24. člen

(1) Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva se vrednotijo po nabavni vrednosti oziroma po ocenjeni vrednosti, če nabavna vrednost ni znana.

(2) Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev sestoji iz nakupne cene, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno usposobitvi osnovnega sredstva za uporabo, predvsem stroški namestitve in dovoza. Stroški financiranja (obresti) se ne všttevajo v nabavno vrednost.

(3) Zaloge materiala, drobnega inventarja in trgovskega blaga se vrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje se vrednotijo po izbrani metodi, določeni v skladu z računovodskimi standardi, vendar najmanj z neposrednimi stroški materiala in storitev.

(4) Finančne naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti.

(5) Terjatve in obveznosti se vrednotijo oziroma izkazujejo v znesku, ki izhaja iz ustrezne izvirne listine.

25. člen

Za drobni inventar se štejejo opredmetena osnovna sredstva v skladu s SRS, razen če s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ni določeno drugače.

26. člen

Tuja plačilna sredstva se na dan bilance stanja vrednotijo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: ECB) na dan, na katerega se nanaša bilanca stanja oziroma po zadnji objavljeni tečajnici Banke Slovenije za valute, za katere ECB ne objavlja referenčnih tečajev, ki se nanaša na zadnji dan poslovnega leta.

27. člen

Plemenite kovine in predmeti iz takih kovin se vrednotijo najmanj v znesku, ki izhaja iz cene plemenitih kovin, ki jih določi Banka Slovenije.

VIII. POPIS SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

28. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava enkrat letno usklajujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom (v nadaljnjem besedilu: popis).

(2) Stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, evidentirano v evidencah, ki se vodijo na podlagi zakona, ki ureja Finančno upravo Republike Slovenije se lahko preveri z uporabo priznanih matematično - statističnih metod, ki temeljijo na tehnikah vzorčenja in izražajo oceno, ki je dober približek fizičnemu popisu dejanskega stanja.

29. člen

(1) Enkrat letno neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava posebej uskladijo obveznosti in terjatve.

(2) Način in roke za uskladitev predpiše minister, pristojen za finance.

30. člen

Ne glede na 28. člen tega zakona neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava lahko popisujejo knjige, filme, fotografije, arhivsko gradivo, kulturne spomenike, predmete muzejske vrednosti, likovne umetnine in predmete, ki so posebej zaščiteni kot naravne in druge znamenitosti v daljših obdobjih, vendar obdobje med zaporednima popisoma ne sme biti daljše od petih let.

31. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava opravijo popis po stanju na dan 31. decembra.

(2) Način in roke za popis ter usklajevanje knjigovodskega stanja z dejanskim stanjem, predpiše minister, pristojen za finance.

32. člen

(1) Poročilo o popisu obravnava pristojni organ neposrednega uporabnika oziroma pravne osebe javnega prava, ter odloči o načinu odpisa primanjkljajev, knjiženju presežkov, odpisu neplačanih in zastaranih terjatev ter o morebitnem odpisu sredstev v skladu z aktom o ustanovitvi.

(2) Podrobnejša navodila za popis predpiše odgovorna oseba neposrednega uporabnika oziroma pravne osebe oziroma javnega prava.

IX. ODPISOVANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

33. člen

(1) Odpis je redni ali izredni.

(2) Redni odpis pomeni oblikovanje popravka vrednosti zaradi obračuna amortizacije in zmanjšanja knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

(3) Izredni odpis pomeni dokončno izločitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev iz knjigovodskih evidenc, ob odtujitvi ali uničenju.

34. člen

(1) Za neposredne uporabnike in pravne osebe javnega prava minister, pristojen za finance, predpiše stopnje in način, po katerem se opravlja redni odpis.

35. člen

Za odločitev o izrednem odpisu je pristojna odgovorna oseba neposrednega uporabnika. Pravne osebe javnega prava za izredni odpis pridobijo soglasje organa upravljanja, ustanovitelja pa, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi.

36. člen

(1) Odpis neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, ki so last pravnih oseb javnega prava, se izkazujejo kot popravek nabavne vrednosti v breme prihodkov kot strošek amortizacije.

(2) Pravne osebe javnega prava, ki pridobivajo prihodke na trgu s prodajo blaga in opravljanjem storitev, morajo strošek amortizacije prikazovati ločeno.

(3) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava drobní inventar odpišejo enkratno v celoti ob nabavi.

X. PREVREDNOTOVANJE SREDSTEV

37. člen

(1) Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava sredstva in obveznosti do virov sredstev prevrednotijo v skladu s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za finance, oziroma v skladu s SRS, če ni s podzakonskim predpisom določeno drugače.

(2) Finančne naložbe v podjetja, ki kotirajo na borzi, se vrednotijo po pošteni vrednosti, v skladu s SRS.

XI. FINANČNO POSLOVANJE IN PLAČILNI PROMET

38. člen

(1) Finančno poslovanje se opravlja v skladu s predpisi in s splošnimi načeli finančnega poslovanja.

(2) Plačilni promet za neposredne uporabnike ter pravne osebe javnega in zasebnega prava se praviloma opravlja kot brezgotovinski promet in poteka na računu pri pooblaščenih organizaciji za plačilni promet.

39. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava v internih aktih podrobneje določijo finančno poslovanje in opredelijo vrste poslov za opravljanje plačilnega prometa z gotovino.

XII. PREDLAGANJE IN POŠILJANJE LETNIH POROČIL

40. člen

(1) Neposredni uporabniki državnega proračuna morajo najkasneje do 5. marca tekočega leta ministru, pristojnemu za finance, posredovati podatke in pojasnila iz svoje pristojnosti za preteklo koledarsko leto, potrebne za pripravo računovodskega poročila za državni proračun kot blagajne javnega financiranja.

(2) Letno poročilo državnega proračuna za preteklo koledarsko leto, je konsolidirano računovodsko poročilo in zbirno poslovno poročilo, na podlagi podatkov iz poslovnih knjig neposrednih uporabnikov državnega proračuna, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za finance. Računovodsko poročilo ministrstvo, pristojno za finance, najkasneje do 15. marca tekočega leta predloži organizaciji, pooblaščen za obdelovanje in objavljane podatkov – Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES), poslovno poročilo pa najkasneje do 31. marca tekočega leta.

(3) Letno poročilo za občinski proračun za preteklo koledarsko leto, ki je računovodsko in poslovno poročilo občinskega proračuna kot celote, pripravi občina. Računovodsko poročilo mora občina najkasneje do 15. marca tekočega leta predložiti AJPES, poslovno poročilo pa najkasneje do 31. marca tekočega leta.

(4) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ) in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) predložita, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto do 28. februarja tekočega leta AJPES ter pristojnemu ministru.

(5) Posredni uporabniki državnega proračuna predložijo, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto pristojnemu ministru, ter AJPES do 28. februarja tekočega leta.

(6) Posredni uporabniki občinskega proračuna predložijo, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto županu ter AJPES do 28. februarja tekočega leta.

(7) Pravne osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračuna, predložijo AJPES s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo do 28. februarja tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

(8) Pravne osebe zasebnega prava, predložijo AJPES s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo, ki ga pripravijo na podlagi določb SRS, do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

(9) AJPES prejeta letna poročila in zaključna poročila pravnih oseb javno objavi tako, da jih zajame v informatizirani obliki in objavi na svoji spletni strani v aplikaciji, ki je namenjena javni objavi letnih poročil.

XIII. NALOGE IN ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA, PRAVICE IN ODGOVORNOSTI POOBLAŠČENIH OSEB

41. člen

Neposredni uporabniki in pravne osebe javnega prava določijo naloge in organizacijo računovodstva ter pravice in odgovornosti pooblaščenih oseb za razpolaganje z materialnimi in finančnimi sredstvi, skupne računovodske službe pa določijo naloge in organizacijo računovodstva ter pristojnosti in odgovornosti pooblaščenih oseb v skupni računovodski službi z internim aktom.

XIV. RAČUNOVODSKI NADZOR

42. člen

Računovodski nadzor podatkov v internem aktu določijo neposredni uporabniki, pravne osebe javnega prava in skupne računovodske službe skladno s predpisi in opravili skrbnega računovodenja (PSR 7 – Računovodsko nadziranje).

XV. KAZENSKÉ DOLOČBE

43. člen

(1) Z globo od 3.000 eurov do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba:

1. neposrednega uporabnika in pravne osebe javnega prava, če v internem aktu ne uredi načina sestavljanja knjigovodskih listin, vrste knjigovodskih listin, odgovornosti za sestavo, gibanje in nadzor knjigovodskih listin ter njihovega hranjenja (5. člen);
2. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava oziroma odgovorna oseba skupne računovodske službe, če ne vodi glavne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva ter ne upošteva bruto načela izkazovanja poslovnih dogodkov v skladu z 8. členom tega zakona;
3. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava oziroma odgovorna oseba skupne računovodske službe, če ne zagotovi spremljanja in prikaza izida poslovanja ločeno za sredstva pridobljena za opravljanje javne službe od sredstev, pridobljenih s prodajo proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu (10. člen);
4. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava oziroma odgovorna oseba skupne računovodske službe, če ne hrani knjigovodskih listin in poslovnih knjig najmanj do roka določenega v 23. členu tega zakona;

5. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava oziroma odgovorna oseba skupne računovodske službe, če vrednoti postavke v poslovnih knjigah in računovodskih izkazih v nasprotju s 24. členom tega zakona;

6. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava, če ne uskladi obveznosti in terjatev v skladu s prvim odstavkom 29. člena tega zakona;

7. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava, če ne opravi popisa v skladu s prvim odstavkom 31. člena tega zakona;

9. neposrednega uporabnika, pravne osebe javnega prava oziroma odgovorna oseba skupne računovodske službe, če v rokih, določenih v 40. členu tega zakona ne predloži letnega poročila ministru, pristojnemu za finance, županu oziroma na AJPES;

XVI. PREKRŠKOVNI ORGAN

44. člen

(1) Organ, pristojen za izrekanje glob in ugotavljanje prekrškov, storjenih po tem zakonu, je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna.

(2) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba urada Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je AJPES prekrškovni organ, ki nadzira izvajanje 40. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na predložitev letnih poročil na AJPES.

XVII. PREHODNE IN KONČNI DOLOČBE

45. člen

Blagajne javnega financiranja, neposredni uporabniki in javni skladi pri vodenju poslovnih knjig in pripravi letnih poročil, tretji odstavek 13. člena tega zakona in prvi odstavek 36. člena tega zakona pričnejo uporabljati 1. januarja 2022.

46. člen

(1) Do uveljavitve podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona se uporabljajo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 - ZUE), če niso v nasprotju s tem zakonom.

(2) Minister, pristojen za finance izda predpise iz prvega odstavka 11. člena, drugega odstavka 13. člena, tretjega odstavka 19. člena, tretjega odstavka 20. člena, drugega odstavka 29. člena, drugega odstavka 31. člena in 34. člena v enem letu od začetka veljavnosti tega zakona.

47. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o računovodstvu (Uradni list Republike Slovenije, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06-ZUE), razen tretjega odstavka 15. člena, ki se za blagajne javnega financiranja, neposredne uporabnike in javne sklade uporablja do 31. decembra 2021.

48. člen

(1) Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. januarjem 2018.

OBRAZLOŽITVE ČLENOV ZR

1. člen:

Z določbo prvega člena se opredeljuje področje, ki ga predlagani zakon ureja ter pravne osebe, za katere bo predlagani zakon veljal. Zakon ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za blagajne javnega financiranja, uporabnike proračunov in pravne osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračunov.

V tem členu se tudi navaja, da se določbe zakona nanašajo na pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja gospodarske javne službe in zakona, ki ureja društva. Zakon zanje velja le v toliko, da jih napotuje na uporabo Slovenskih računovodskih standardov (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo (SIR) ter na uporabo enotnega kontnega okvira, ki ga predpiše SIR ter na oddajo letnega poročila na AJ PES, najkasneje do 31.3. tekočega leta za preteklo leto.

2. člen

Člen določa oziroma definira vsebino izrazov, ki so uporabljeni v tem zakonu.

3. člen

Z določbo tretjega člena se določa hierarhija predpisov, ki so jo pravne osebe javnega prava, pri vodenju poslovnih knjig in pripravi letnih poročil, dolžne upoštevati. Upoštevajoč hierarhijo predpisov je najpomembnejši zakon, podzakonski akti, sprejeti na njegovi podlagi, kar pa ni določeno tu, se uporabljajo SRS. Poleg tega se uporabljajo še Pravila skrbnega računovodenja (PSR), kot primer dobre računovodske prakse.

V drugem odstavku tega člena je za pravne osebe zasebnega prava določena uporaba SRS na splošno in za posebnosti še posebej SRS 34 (2016) – Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava.

4. člen

V tem členu je opredeljena odgovornost za sestavo knjigovodskih listin. Podana je definicija knjigovodske listine. Knjigovodska listina je dokument iz katerega mora biti razviden nastali poslovni dogodek tako po vsebini kot tudi po času in kraju njegovega nastanka. Za vsako knjigovodsko listino, sestavljeno pri pravni osebi, se imenuje odgovorna oseba, ki je odgovorna za njeno resničnost in verodostojnost. Poleg tega pa je kot knjigovodska listina pripoznan tudi elektronski zapis podatkov.

5. člen

Ta člen nalaga pravni osebi, da z internim aktom (pravilnikom o računovodstvu), glede na svoj delokrog opravil in organizacijo dela, podrobno predpiše vrste knjigovodskih listin, ki jih bo pri svojem poslovanju sestavljala, vrste poslovnih knjig, ki jih bo vodila za svoje poslovanje ter odgovornost za sestavo, gibanje in kontrolo knjigovodskih listin ter njihovo hranjenje.

6. člen

Člen opredeljuje poslovne knjige kot javne listine, določa jezik, valuto in obdobje, v katerem oziroma v kateri in za katerega, se poslovne knjige vodijo.

7. člen

V členu so opredeljene poslovne knjige, ki so jih pravne osebe dolžne voditi. Pravne osebe morajo obvezno voditi glavno knjigo ter pomožne knjige. Kot pomožne knjige, ki se morajo obvezno voditi, so opredeljene: blagajniški dnevnik, register neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, knjiga terjatev do kupcev in knjiga obveznosti do dobaviteljev.

8. člen

Ta člen določa sistem oziroma način vodenja glavne knjige. Le-ta se vodi na podlagi sistema dvostavnega knjigovodstva. To pomeni, da se na kontih v knjigovodskih evidencah zajemajo vsa sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki, pri čemer vsak poslovni dogodek prikazuje istočasno in v istem znesku na debetni strani enega in na kreditni strani drugega konta.

V drugem odstavku tega člena je določeno, da morajo pravne osebe vrednosti poslovnih dogodkov knjižiti v polni oziroma bruto višini ter se tako ne smejo opravljati medsebojna poračunavanja. Tudi v primeru, ko pride do pobota plačila, se pobota le plačilo samo, kjer ne pride do denarnega toka, ne pa tudi evidentiranje nastalih poslovnih dogodkov v poslovnih knjigah. Ti se na podlagi knjigovodskih listin evidentirajo v polnih zneskih.

9. člen

V prvem odstavku tega člena je določeno, da se morajo poslovne knjige voditi tudi za vse neposredne uporabnike državnega proračuna, čeprav niso pravne osebe. Na koncu leta se na podlagi podatkov iz poslovnih knjig pripravijo tudi bruto bilance letih. Za večino neposrednih uporabnikov državnega proračuna, razen nekaterih kot sta MORS in MNZ ter sodišča, tožilstva, Državnega zbora, ipd., vodi poslovne knjige in pripravlja letna poročila zanje Ministrstvo za finance, Direktorat za javno računovodstvo. Letno poročilo, ki se bo oddajalo na AJPEŠ, pa bo skupno, samo eno za blagajno javnega financiranja, torej državni proračun.

Občina vodi skupne poslovne knjige in pripravljata skupno letno poročilo za občinski proračun. Podatki o sredstvih in obveznostih do virov sredstev, prihodkih oz. prejemkih ter odhodkih oziroma izdatkih, za posamezne nosilce nalog občine (občinske organe, občinsko upravo, skupne občinske uprave in ožje dele občin), so zajeti v poslovnih knjigah občinskega proračuna, podatki o sredstvih in obveznostih do virov sredstev, prihodkih ter odhodkih, pa so zajeti v poslovnih knjigah, po posameznih stroškovnih mestih.

10. člen

Člen določa obveznost ločenega spremljanja poslovanja in prikaza izida poslovanja s sredstvi, pridobljenimi za opravljanje javne službe (sredstva javnih financ in druga sredstva za opravljanje javne službe) od poslovanja s sredstvi, pridobljenimi s prodajo proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu. Poslovne knjige morajo omogočiti tudi ocenjevanje namenskosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe vseh sredstev.

11. člen

Predlagani zakon v tem členu določa za pravne osebe javnega prava, da za vodenje poslovnih knjig uporabljajo enotni kontni načrt, ki ga predpiše minister za finance. Pravne osebe zasebnega prava pa uporabljajo enotni kontni okvir, ki ga pripravi SIR. V tem členu je torej razdeljena pristojnost izdajanja podzakonskih predpisov.

12. člen

Določba določa katere podatke pravne osebe lahko zajemajo v zunajbilančnih evidencah. To lahko le v primeru, če obravnavani poslovni dogodki še ne vplivajo na postavke v bilanci stanja ali izkazu prihodkov in odhodkov oziroma ob svojem nastanku še nimajo narave bilančnih postavk, vendar so pa pomembni za ocenjevanje uporabljanja tujih sredstev, za morebitne prihodnje obveznosti, nadziranje postopkov poslovanja in informiranje.

13. člen

V tem členu je opredeljeno merjenje, razčlenjevanje in priznavanje prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov. Za uporabnike enotnega kontnega načrta je merjenje in razčlenjevanje opredeljeno v predpisu, ki ga izda minister pristojen za finance. Priznavanje prihodkov in odhodkov pa je opredeljeno že v predlogu tega zakona.

V tretjem odstavku tega člena je navedeno kot osnovno načelo pri priznavanju prihodkov in odhodkov računovodsko načelo nastanka poslovnega dogodka oz. načelo fakturirane realizacije. Le-to načelo se je doslej uporabljalo pri posrednih proračunskih uporabnikih (javnih zavodih in javnih agencijah), medtem, ko je bilo osnovno načelo pri neposrednih proračunskih uporabnikih, socialnih skladih in javnih skladih, načelo denarnega toka. Načelo nastanka poslovnega dogodka se bo začelo

uporabljati s 1.1. 2022. Razlog prehodnega obdobja je tudi dokončna odločitev o morebitnem prehodu na EPSAS – Evropske računovodske standarde v javnem sektorju, ki so predmet razprav v okviru Task Force EPSAS Standards in Working Group EPSAS, ustanovljene v okviru Eurostata. Razprava o uvedbi EPSAS za javni sektor, da ali ne, se odvija že od leta 2014 v okviru zgoraj omenjene Task Force in predvideva dolgoročno obdobje, priprave, sprejema in implementacije standardov v posameznih državah članicah EU. V primeru odločitve, da se standardi sprejmejo in veljajo za vse EU članice, bi se le-ti morali uvesti najkasneje do leta 2025 v vse države članice. Časovnica se malce zamika, saj je bil prvotni plan uvedbe že leta 2022. Odločitev, na ravni EU, o obvezni uvedbi načela nastanka poslovnega dogodka v računovodstvo javnega sektorja, v letu še ni bila sprejeta in se zamika v naslednja leta. Poleg tega je potrebno pripraviti spremembe in dopolnitve podzakonskih predpisov, izdelati celotne poslovne procese, ki bodo podlaga za izgradnjo ustrezne aplikativne rešitve (IT podpore) tako pri vseh blagajnah javnega financiranja, kot tudi pri javnih skladih. Izpeljati bo potrebno dodatna izobraževanja za računovodje.

V četrtem odstavku tega člena je predpisano, da se prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki uporabnikov enotnega kontnega načrta merijo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka. Pri oblikovanju določbe tega odstavka se je sledilo določbam predloga zakona o javnih financah, v katerem je podrobno opredeljeno načelo denarnega toka, za potrebe priprave zaključnih računov državnega in občinskih proračunov ter finančnih načrtov ZZZS in ZPIZ ter za evidenčno knjiženje pri posrednih uporabnikih proračunov. Načelo denarnega toka se bo ohranilo tudi v bodoče, ker bodo tudi sprejeti oz. veljavni proračuni še vedno temeljili na načelu denarnega toka in se bo torej načelo denarnega toka upoštevalo tudi pri izvrševanju proračunov. Vendar bodo ti podatki služili zgolj za potrebe priprave zaključnih računov proračunov države in občin, ter za pripravo poročila o realizaciji finančnih načrtov ZZZS in ZPIZ ter javnih zavodov, za potrebe poročanja o javnofinančnih tokovih v EU.

14. člen

Določba ureja izkazovanje prihodkov, ki mora biti ločeno glede na posamezno vrsto dejavnosti na katero se prihodki nanašajo, torej ali gre za opravljanje javne službe ali gre za opravljanje prodaje blaga in storitev na trgu. Morebitni prihodki iz naslova donacij se všttevajo med namenske prihodke javne službe.

15. člen

Tudi na strani odhodkov je potrebno zagotavljati ločeno izkazovanje oziroma spremljanje odhodkov, glede na vrsto dejavnosti, na katero se nanašajo: iz naslova opravljanja javne službe ter iz naslova prodaje proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu.

16. člen

Ta člen določa, da pravne osebe, ki se financirajo iz sredstev javnih financ, ne smejo vzpostavljati rezervacij z vnaprejšnjim vračunavanjem stroškov. To pomeni, da

rezervacije lahko vzpostavijo le posredni proračunski uporabniki in še to le iz sredstev pridobljenih s prodajo proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu, ne pa tudi iz sredstev javnih financ.

17. člen

Člen določa ugotavljanje poslovnega izida, ki je razviden iz poslovnih knjig in letnega poročila. V računovodskih izkazih pravnih oseb se lahko prikaže presežek prihodkov nad odhodki oziroma presežek odhodkov nad prihodki. Presežek se razporeja oziroma primanjkljaj krije v skladu s področnim zakonom, ki je bil podlaga za ustanovitev pravne osebe, oziroma odločitvijo ustanovitelja pravne osebe.

18. člen

Člen določa osnovno vsebino letnega poročila. Letno poročilo je širši pojem, ki zajema: računovodsko poročilo in poslovno poročilo.

V drugem odstavku je določeno, da se letno poročilo pripravlja za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

V tretjem odstavku je določeno, da izjemoma pravne osebe pripravijo letna poročila tudi med letom in sicer ob statusnih spremembah, prenehanju ali kakšnih drugih primerih, določenih z zakonom. Pravne osebe morajo najkasneje v dveh mesecih po statusni spremembi ali drugih spremembah, oddati tako imenovano zaključno poročilo, ki zajema seveda vse podatke, ki bi jih tudi letno poročilo, pristojnim organom (AJ PES).

V četrtem odstavku je določeno, da mora letno poročilo sprejeti pristojni organ pravne osebe javnega ali zasebnega prava oziroma ustanovitelja, če je z zakonom ali aktom o ustanovitvi tako določeno.

V petem odstavku je določeno, da letno poročilo oziroma njegove sestavne dele podpiše odgovorna oseba pravne osebe javnega prava.

19. člen

V prvem odstavku tega člena so določeni sestavni deli računovodskega poročila.

V drugem odstavku je določeno, da računovodski izkazi vsebujejo podatke tako za tekoče kot preteklo obračunsko leto.

V tretjem odstavku je ministru dano pooblastilo, da za uporabnike enotnega kontnega načrta določi podrobnejšo vsebino, členitev in obliko računovodskega poročila. Minister predpiše tudi pravila za dostavo podatkov, ki jih morajo pripraviti neposredni uporabniki državnega proračuna, na podlagi prvega odstavka 40. člena tega zakona, za potrebe priprave računovodskega poročila za državni proračun.

20. člen

V prvem odstavku je določena vsebina poslovnega poročila, ki vsebuje splošno obrazložitev poslovanja blagajn javnega financiranja in posrednih uporabnikov.

V drugem odstavku je določena priloga k poslovnemu poročilu, ki je poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za državni proračun, občinske proračune, za finančni načrt ZPIZ in ZZZS, ki je ob enem sestavni del zaključnega računa.

V tretjem odstavku je ministru dano pooblastilo, da predpiše podrobnejšo vsebino, sestavo in način priprave poslovnega poročila za blagajne javnega financiranja in posredne uporabnike proračuna.

21. člen

V tem členu je predpisano, da pravne osebe javnega prava izkazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31.12. – v računovodskem izkazu - v bilanci stanja, ter da ugotavljajo prihodke in odhodke, presežek oziroma primanjkljaj v obdobju od 1.1. do 31.12. koledarskega leta, v računovodskem izkazu prihodkov in odhodkov.

22. člen

Določba definira osnovo za izdelavo premoženjskih bilanc, ki so predpisane z zakonom, ki ureja javne finance. Poleg podatkov iz bilance stanja so to predvsem podatki iz bruto bilanc ter poslovnih knjig, ki zagotavljajo dodatne analitične podatke za potrebe konsolidacije. Dodana je obrazložitev, da se premoženjsko bilanco sestavlja na podlagi zakona, ki ureja javne finance.

23. člen

Člen določa hranjenje knjigovodskih listin in poslovnih knjig. Pri oblikovanju tega člena smo sledili določbam o hranjenju knjigovodskih listin in poslovnih knjig v PSR, ki so kot primer dobre računovodske prakse, le da smo knjigovodske listine, na podlagi katerih se plačujejo dajatve dodali določbo, da jih je potrebno hraniti v skladu s predpisi, ki urejajo obdavčenje.

24. člen

Člen določa začetno vrednotenje oziroma pripoznavanje posameznih računovodskih kategorij, kot so neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, zaloge, finančne naložbe, terjatve in naložbe, ki v nekaterih kategorijah popolnoma sledijo določbam SRS v nekaterih pa ne, ker tudi javni sektor ne moremo popolnoma poistovetiti s pravili računovodenja, ki veljajo za zasebni sektor, ki ga regulirajo SRS in temelji na ustvarjanju maksimalnih dobičkov, ne pa tako kot javni sektor – zadovoljevanje javnih interesov.

25. člen

Člen določa kaj se šteje za drobní inventar. Za drobní inventar se štejejo v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi pisarniški pripomočki, okrasni predmeti, drobno orodje, ločljiva embalaža in podobno.

26. člen

Določba tega člena ureja vrednotenje tujih plačilnih sredstev na dan na katerega se nanaša bilanca stanja, torej na dan 31.12.

27. člen

Določba ureja najmanjšo vrednost po kateri morajo biti vrednotene plemenite kovine in predmeti iz takih kovin.

28. člen

Člen ureja obvezno usklajevanje stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev, izkazaním v poslovnih knjigah, z dejanskím stanjem, ki se ugotovi s popisom.

V drugem odstavku tega člena je predvidena izjema: FURS zaradi ogromnega števila podatkov o terjatvah in obveznostih, ki jih evidentira na podlagi zakona, ki ureja delovanje FURS, lahko opravi inventuro na podlagi uporabe priznanih matematično-statističnih metod, ki temeljijo na tehnikah vzorčenja in izražajo oceno, kot dober približek fizičnemu popisu dejanskega stanja. Ta dikcija je privzeta iz Zakona o gospodarskih družbah, ki to dovoljuje velikim podjetjem.

29. člen

V tem členu je ministru pristojnemu za finance dano pooblastilo, da predpiše način in roke za izvedbo obvezne uskladitve obveznosti in terjatev.

30. člen

V členu je določeno, da ne glede na 28. člen tega zakona, ki določa, da morajo pravne osebe izvesti letni popis sredstev in obveznosti do virov sredstev vsako leto, lahko pravne osebe določena sredstva popišejo v obdobju, ki je daljše od enega leta, vendar ne sem biti daljše od pet let. Gre predvsem za predmete zgodovinske in kulturne vrednosti. Arhivsko gradivo, ki je omenjeno v tem členu, je samo gradivo na podlagi Zakona o arhivskem gradivu, ne pa vse gradivo organa.

31. člen

Pravne osebe opravijo popis po stanju na dan 31. decembra. Trajanje popisa samega časovno v zakonu ni določeno, to se uredi v internem aktu pravne osebe.

V drugem odstavku tega člena je predviden podzakonski akt – pravilnik o popisu oz. inventuri, ki ga predpiše minister za finance.

32. člen

Prvi odstavek člena določa, da mora poročilo o popisu obravnavati pristojni organ pravne osebe javnega prava ter odločiti o načinu odpisa primanjkljajev, knjiženju presežkov, odpisu neplačanih in zastaranih terjatev, ipd, v skladu z aktom o ustanovitvi.

Člen v drugem odstavku določa, da podrobnejša navodila za popis predpiše odgovorna oseba pravne osebe.

33. – 36. člen

Določbe teh členov določajo način rednega odpisa in izredni odpis. Predvideno je, da za pravne osebe javnega prava stopnje in način rednega odpisa določi minister pristojen za finance in veljajo za vse pravne osebe javnega prava. Za izredni odpis je potrebno predhodno pridobiti soglasje organa upravljanja, ustanovitelja pa le, če je tako predvideno v ustanovitvenem aktu.

Določeno je tudi, da se odpis sredstev, ki so v lasti pravnih oseb javnega prava vrši kot popravek vrednosti sredstva v breme prihodkov, kot strošek amortizacije. Stroški amortizacije se morajo prikazovati ločeno pri tistih pravnih osebah javnega prava, ki pridobivajo prihodke tudi na trgu s prodajo blaga in storitev. Blagajne javnega financiranja in javni skladi bodo šele po končanem prehodnem obdobju (do 31.12.2024) v poslovnih knjigah začeli evidentirati amortizacijo kot strošek, na podlagi upoštevanja načela nastanka poslovnega dogodka.

Člen nadalje predvideva tudi odpis drobnega inventarja, za katerega je predvideno, da se odpiše v celoti takoj ob nabavi.

37. člen

Za pravne osebe javnega prava je v 24. členu tega zakona določeno začetno vrednotenje oziroma pripoznavanje sredstva oziroma obveznosti, v poslovnih knjigah. S tem členom je dana možnost, da se prvotno ugotovljena vrednost lahko spremeni oziroma da se sredstvo prevrednoti na novo vrednost v skladu s predpisi, ki jih izda minister za finance oziroma v skladu s SRS.

38. člen

Člen določa, da se finančno poslovanje opravlja v skladu s predpisi in s splošnimi načeli finančnega poslovanja.

Člen določa, da se mora plačilni promet za pravne osebe opravljati kot brezgotovinski promet in poteka preko računov pri pooblašteni organizaciji za plačilni promet. Za proračun in proračunske uporabnike je pooblaščen organizacija za plačilni promet, na osnovi zakona, ki ureja plačilni promet, Uprava Republike Slovenije za javna plačila (UJP). Pravne osebe zasebnega prava pa lahko pooblaščen organizacijo za plačilni promet prosto izberejo.

39. člen

Člen določa, da pravna oseba v internih aktih opredeli oziroma podrobneje določi finančno poslovanje in opredeli vrste poslov za opravljanje plačilnega prometa z gotovino.

40. člen

Določbe tega člena urejajo predlaganje in pošiljanje letnega poročila (računovodskega in poslovnega poročila), predvsem pa roke predlaganja letnih poročil in sicer za:

- neposredne uporabnike državnega proračuna, ki morajo najkasneje do 5. marca posredovati ministru za finance podatke in pojasnila, potrebne za pripravo računovodskega poročila. Računovodsko poročilo se bo pripravilo kot celota za državni proračun – kot blagajno javnega financiranja, neposredni uporabniki pa pripravijo bruto bilance (DJR). Letno poročilo za državni proračun bo konsolidirano računovodsko poročilo in zbirno poslovno poročilo, na podlagi podatkov od neposrednih uporabnikov državnega proračuna. Letnega pripravi Ministrstvo za finance. Računovodsko poročilo posreduje na AJPES najkasneje do 15.3. tekočega leta za preteklo leto, poslovno poročilo pa najkasneje do 31.3.
- letno poročilo za občinski proračun – blagajno javnega financiranja pripravi občina za celoto. Roki oddaje na AJPES so enaki kot v prvi alineji.
- sklada socialnega zavarovanja oziroma blagajni javnega financiranja (ZPIZ in ZZZS) morata posredovati na AJPES letno poročilo za preteklo leto, ki mora biti sprejeto s strani pristojnega organa, najkasneje do 28.2. tekočega leta.
- posredni uporabniki državnega proračuna morajo posredovati na AJPES letno poročilo za preteklo leto, ki mora biti sprejeto s strani pristojnega organa, najkasneje do 28.2. tekočega leta ter pristojnemu ministrstvu. Za posredne uporabnike občinskega proračuna velja vse enako, le da namesto ministrstvu pošljejo letno poročilo še županu.
- pravne osebe javnega prava, ki niso proračunski uporabniki (npr. zbornice, združenje zdravstvenih zavodov, ipd.) dostavijo letno poročilo, sprejeto s strani pristojnega organa, na AJPES do 28.2. tekočega leta za preteklo leto
- pravne osebe zasebnega prava (npr. zasebni vrtci, zasebne ustanove, politične stranke, sindikati, verske skupnosti, ipd) dostavijo letno poročilo,

sprejeto s strani pristojnega organa, na AJPES do 31.3. tekočega leta za preteklo leto

V devetem odstavku tega člena je dana pravna podlaga, da lahko AJPES javno objavi vsa letna poročila pravnih oseb javnega prava (in zasebnega prava) na njihovi spletni strani, v aplikaciji, ki je predvidena za javno objavo letnih poročil.

41. člen

Določba tega člena zavezuje pravne osebe javnega, da morajo v svojem internem aktu urediti naloge in organizacijo računovodstva ter pravice in odgovornosti pooblaščenih oseb, za razpolaganje z materialnimi in finančnimi sredstvi.

42. člen

V členu je določeno, da računovodski nadzor podatkov uredijo pravne osebe javnega prava v skladu s predpisi in računovodskimi standardi ter PSR, kot primerom dobre računovodske prakse.

43. člen

Člen določa oblike prekrškov, subjekte, ki so za njih odgovorni ter višino globe, s katero se kaznujejo. Za prekršek se kaznujejo odgovorne osebe posamezne pravne osebe javnega prava (tudi neposrednih uporabnikov proračuna države, ki niso pravne osebe) ki je zavezana k spoštovanju določil tega zakona. Ne bodo pa posebej kaznovane pravne osebe javnega prava, saj gre v tem primeru za davkoplačevalski denar oz. sredstva proračunov držav in občin oz. drugih javnofinančnih blagajn.

44. člen

V tem členu je določen prekrškovni organ, ki je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna. Samo v delu, ki se nanaša na predložitev računovodskih izkazov pravnih oseb na AJPES, pa je prekrškovni organ tudi AJPES.

45. člen

Ta člen določa, da se načelo fakturirane realizacije za blagajne javnega financiranja in javne sklade (tretji odstavek 13. člena tega zakona) začne uporabljati po koncu prehodnega obdobja, torej od 1.1.2022 dalje.

Prehodno obdobje je določeno tudi za način izkazovanja odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih proračuna države ter javnih skladih. To pomeni, da se amortizacija kot odpis nabavne vrednosti osnovnih sredstev, ne bo evidentirala kot

odhodek vse do konca leta 2021, ko se izteče prehodno obdobje. Odpis oz. popravek vrednosti osnovnih sredstev se bo izkazoval v breme vira sredstev (na kontih stanja).

46. člen

Člen določa, da mora minister, pristojen za finance, izdati podzakonske akte iz 11., 13., 19., 20., 29., 31. in 34. člena tega zakona v roku enega leta od začetka veljavnosti tega zakona. Vsi podzakonski akti se bodo sprejeli na novo, saj se bodo morali sklicevati na nov zakon. Določbe, ki se nanašajo na uveljavitev načela nastanka poslovnega dogodka tudi za blagajne javnega financiranja in javne sklade, se bodo sprejele v teku trajanja prehodnega obdobja, vendar najkasneje do 31. decembra 2020. Prehodno obdobje je potrebno, da se tudi v skladu z morebitno sprejetimi evropskimi računovodskimi standardi za javni sektor (EPSAS) oblikujejo in pripravijo vsebinske rešitve, izrišejo vsi ustrezni postopki, da se novim vsebinskim rešitvam prilagodijo ustrezne aplikacije za vodenje poslovnih knjig pri blagajnah javnega financiranja in javnih skladih ter izvede dodatno izobraževanje računovodij pri teh pravnih osebah javnega prava, ki bodo morale po novem zagotavljati tudi knjiženje poslovnih dogodkov v poslovne knjige tako po načelu nastanka poslovnega dogodka kot tudi po načelu denarnega toka.

Člen nadalje določa, da se do izdaje novih podzakonskih predpisov, na podlagi tega zakona, uporabljajo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), le če niso v nasprotju z novim zakonom.

47. člen

Člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakona o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), razen tretjega odstavka 15. člena, ki se bo uporabljal še do konca prehodnega obdobja, to je do 31. decembra 2021 in to samo pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih državnega proračuna ter javnih skladih.

48. člen

Člen določa, da ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. januarjem 2018.